Doğan Kardeş

SELMA . EMİROĞLU

Sayı 116

ÇOK ÇALIŞIYORUZ!.

Krş. 15

Doğan Kulübünün Dünya Gezisi

Hazırlayan : Hikmet Duruer

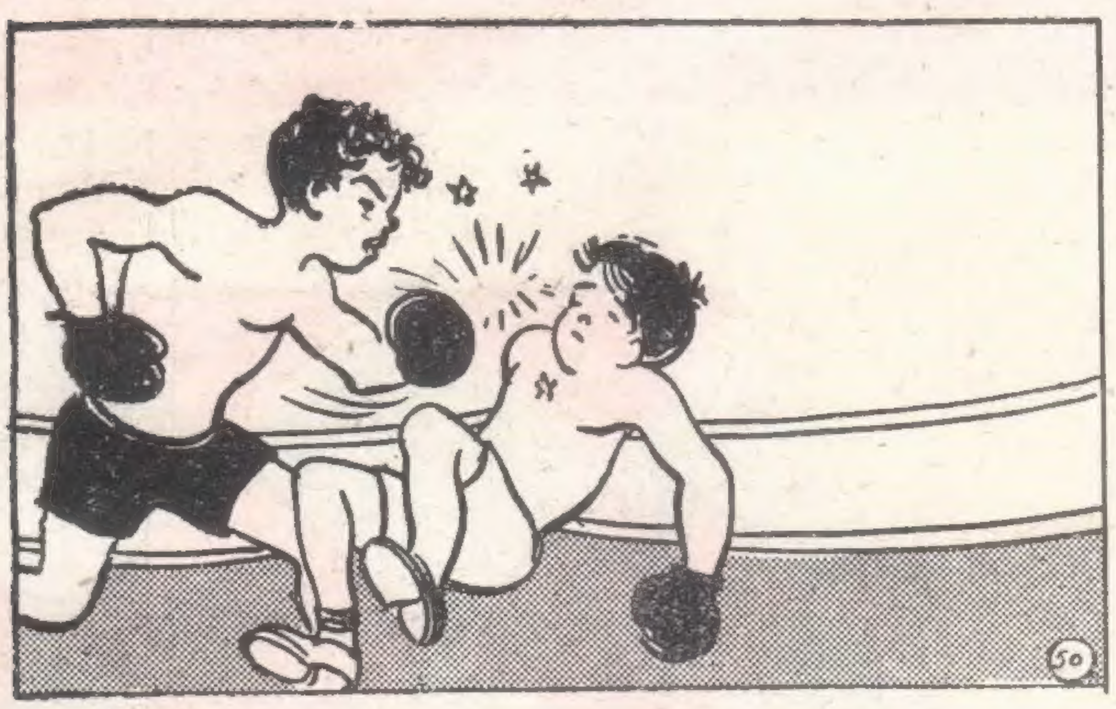

Üçüncü karşılaşma. Fikret Alpay ile Mısırın tanınmış boksörü Cebbarî ile oldu. Oldukça uzun süren bu maçta Fikret yenildi.

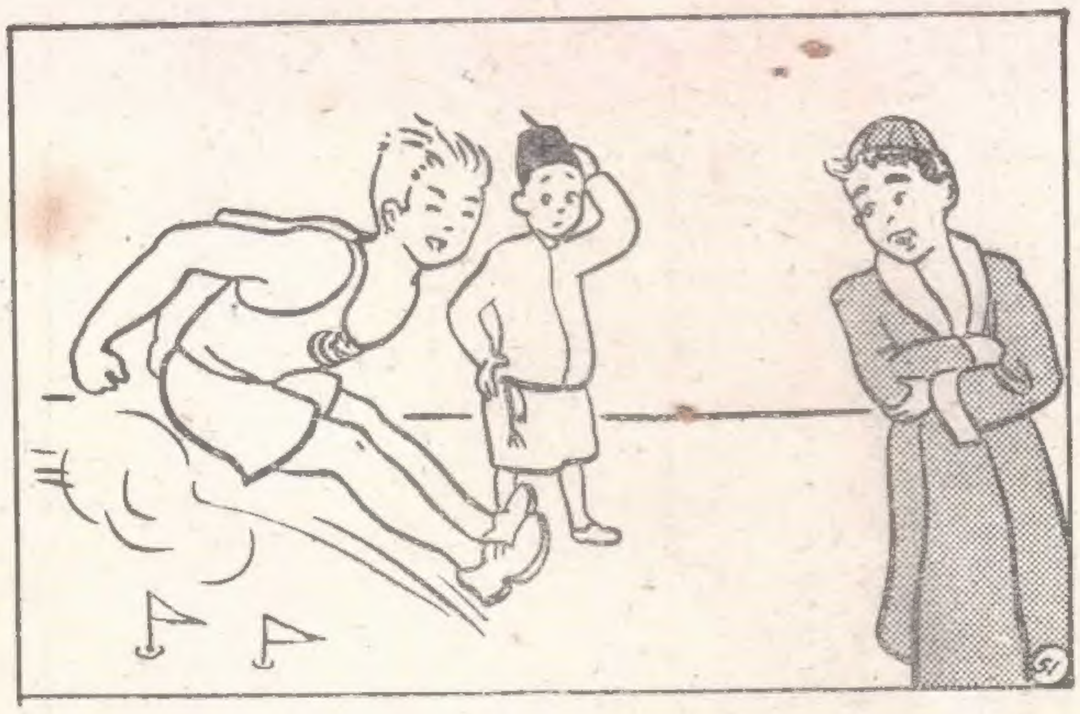

Uzun atlamada, Turgut Uçarı birinci, Kemal Eroğlu üçüncü geldi. Hele Turgut 4,50 atlıyarak Türkiye çocuklar arası uzun atlama rekorunu kırdı.

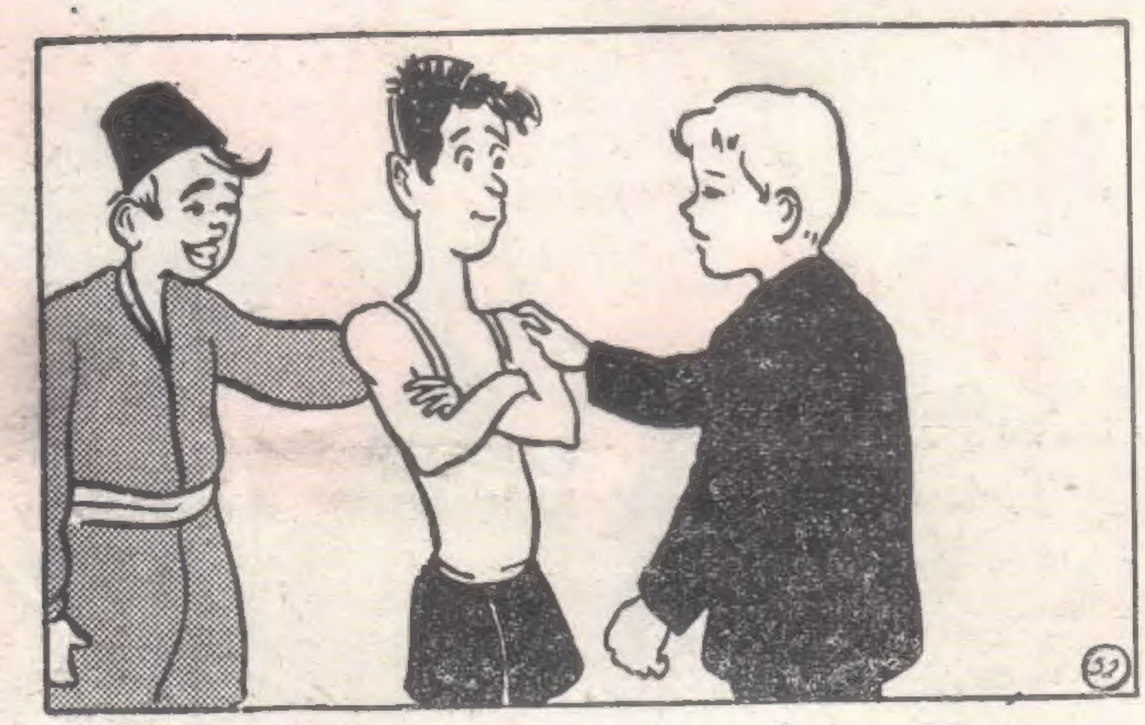

Karşılaşmaların sonuncusu olan Yüz metre yarışında, Mısırlı Habib Neccar hayret verici farkla yarışı kazandı. Doğan hemen gidip kulübü adına onu tebrik etti.

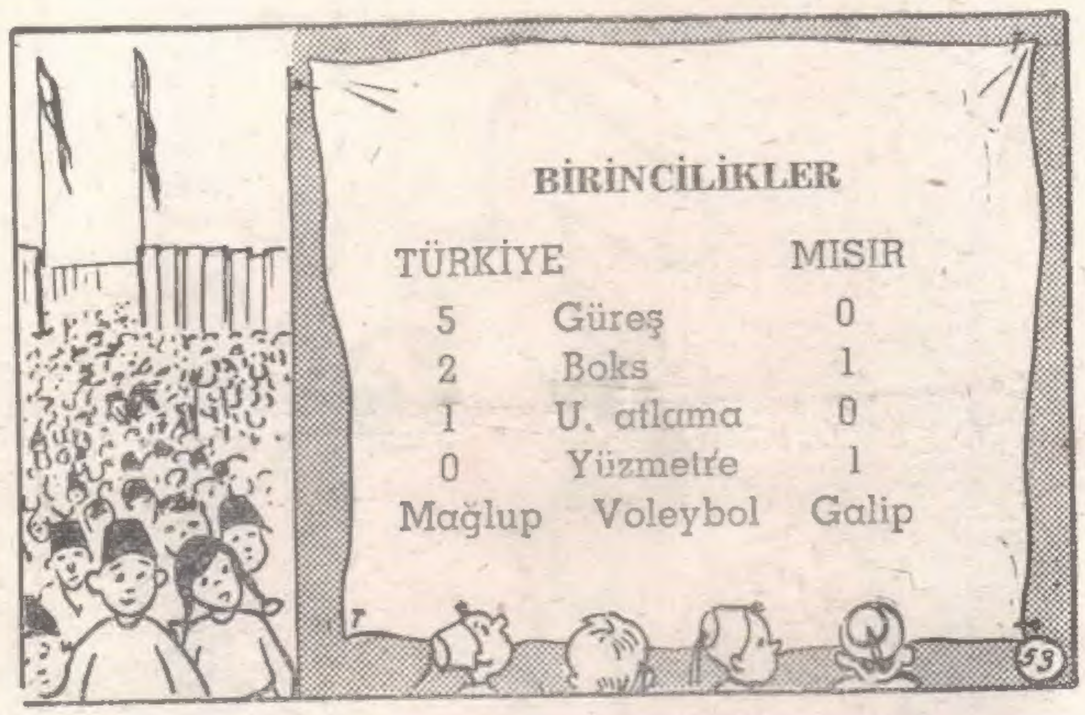

Yarışlar bitti. Takım sırasına göre Doğan Kulübü birinci geldi. Neticeler büyük kâğıtlara yazılarak ilân edildi.

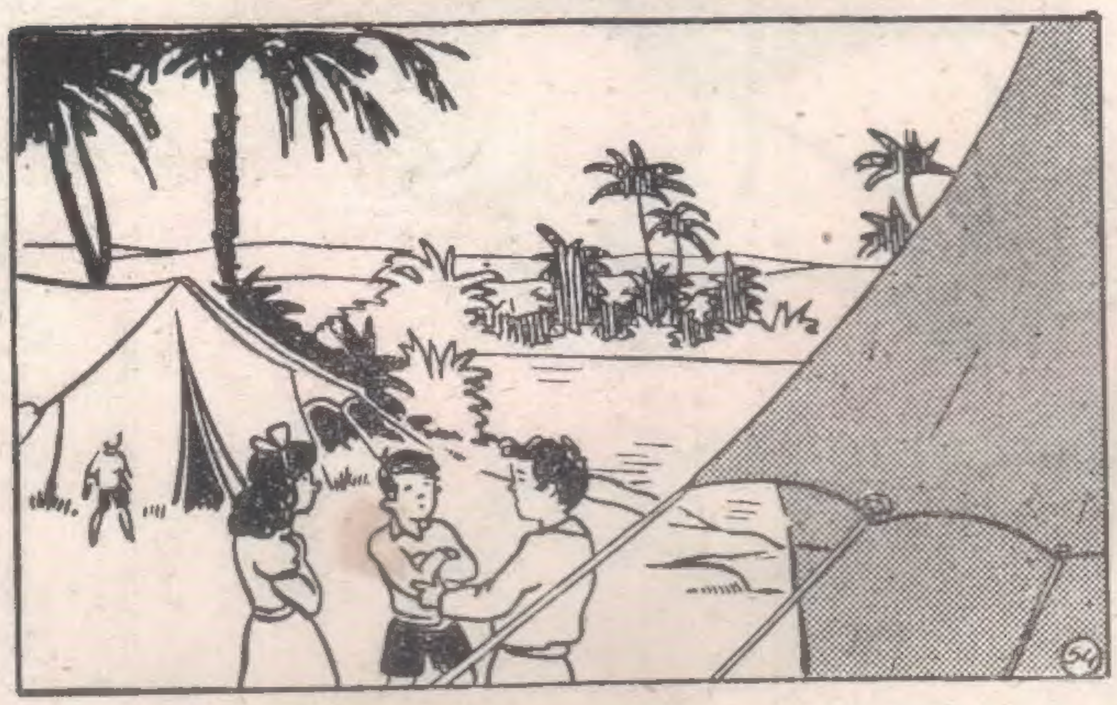

Maçlarda epeyi yorulan bizim sporcular bir kaç gün dinlenmek için Nil nehrinin kıyısına kamp kurdular.

Çocuklar her gün Nil'de yüzüyorlardı. Bir gün Boksör Fikret yalnız başına nehirde yüzerken arkasına bir timsah takıldı.

— Devam edecek —

YOLLARI AÇIK OLSUN!

Haber aldığımıza göre, İdil Biret ve Suna Kan kardeşler yakında memleketimizden ayrılıyorlar. Bu sevgili kardeşlerimizi, Doğan Kardeş okuyucuları hep tanırlar.

İdil Biret, altı yaşında küçük bir kardeş olduğu halde, nota bilmeden, hiç ders almadan piyanoda en güç parçaları bile bir dinleyişte ezberden çalıveren ve çok güzel parçalar besteleyen bir kardeşimizdir.

Suna Kan kardeşimiz de şimdi on iki yaşındadır. O, keman çalar. Radyoda orkestra ile beraber verdiği konserleri dinleyenlerimiz, onun şimdiden usta bir kemancı gibi çaldığını hatırlarlar.

Devlet babamız bu iki kardeşi, biri piyanoda öteki kemanda ilerlesinler diye Avrupaya gönderiyor.

Doğan Kardeş, bütün okuyucuları ile beraber, bu sanatkâr kardeşlerimize güzel yolculuklar ve başarılar diler.

Doğan Kardeş, onlarla sık sık mektuplaşacak ve okuyucularına hayatları hakkında daima haber verecektir. Yolları ve talihleri açık olsun.

ZEVK SAHİBİ KARDEŞ!

Bir kardeşimizden şu mektubu aldık:

«Doğan Kardeş, senin son çıkardığın «Oğuz Destanı» adlı kitap o kadar hoşuma gitti ki, onu baştan aşağı su gibi ezberledim. «Devi Öldüren Çocuk» adlı kitaptaki hikâyeler de çok güzeldi. Onların bazılarını okurken güldüm. Bazılarını da heyecandan yüreğim çarparak okudum.

Şimdiye kadar çıkardığın kitaplar gibi bunların da kapakları o kadar güzel ki, karşılarına geçip zevkle seyrediyorum. Bize böyle güzel eserler verdiğin için sana çok çok teşekkür ederim. «La Fonten masalları» nı da dört gözle bekliyorum.»

Bu zevk sahibi kardeşe bu gönül alıcı mektubu için candan teşekkür ederiz.

YENİ ROMANIMIZ

Bütün kardeşlerin merakla okudukları **«Av Peşinde»** adlı sürekli romanımız bir kaç sayı sonra bitiyor. Onun yerine, yine Hikâyeci Teyzemiz Nihal Yalaza Taluy'un dilimize çevirdiği **«Küçük Prenses»** adlı çok heyecanlı ve sürükleyici romanı basmağa başlıyacağız.

On yıl önce Şirley tarafından filmi çevrilmiş olan bu romanı da pek beğeneceksiniz.

EN GÜZEL HEDİYE

Arkadaşlarınıza vereceğiniz en güzel Yılbaşı hediyesi bir Doğan Kardeş koleksiyonudur. Mevcudu azaldığından yalnız idarehanemizde satılıyor.

KAPAĞIMIZ : ÇOK ÇALIŞIYORUZ !

Çok çalışıyoruz. Çünkü, akıllı çocuklarız. Eğer her gün derslerimizi hazırlamazsak, ödevlerimizi yapmazsak, notlarımız kırılır, sene sonunda da ya bütünlemeye, yahut da sınıfta kalırız. Bu seneki parolamız şu idi: Hiç bir Doğan Kardeş okuyucusu ne bütünlemeye kalacak, ne de sınıtta.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

İyi ve güzel kitaplar ruhumuzun güneşidir.

Daima iyi ve güzel kitaplar okumaya çalışalım.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Güzel şeyler nasıl yazabiliriz?

Bir kardeşimiz soruyor:

«Doğan Kardeş, ben güzel şeyler yazmaya merak ediyorum. Bana bunun usullerini öğretebilir misiniz?»

Ben de bu kardeş gibi güzel şeyler yazmaya meraklıyım. Onun için Amcama sordum. Bana verdiği öğütleri size de anlatayım:

— Doğan yavrum, güzel yazabilmek için dikkat olunacak başlıca noktalar şunlardır:

1 — **Güzel şeyler okumak,**
Öyle ya. güzel şeyler yazabilmek için, güzel örnekler görmelidir. Bu da güzel eserler okumakla olur. Onun için, okul kitaplarından başka her gün, güzel yazılmış hikâyeler, masallar, şiirler okumak lâzımdır.

2 — **Tabiî olmak.**
Yani büyüklere benzemeye yeltenmemek. Her çocuk kendi yaşının diliyle yazmalı. Kendi düşüncelerinin, kendi duygularının, kendi gördüklerinin, kendi yaşadıklarının çerçevesi içinde kalmalı. Büyükler küçükleri taklit etmek istedikleri zaman nasıl gülünç olurlarsa, küçükler de büyükleri taklide kalkıştıkları zaman öylece komik olurlar.

3 — **Yazmaya başlamadan önce, düşünceleri ve duyguları sıraya koymak. Plânsız güzel bir ev yapılmadığı gibi, plânsız güzel yazı da yazılamaz.**

4 — **Yazılanı yüksek sesle bir kaç kere okuyup cümlelerin ahengini kontrol etmek.**
İşte yavrum, bu ana şartlara dikkat eden herkes güzel yazılar yazabilir.

RÜZGÂR ve AĞAÇLAR

Esmeye başladı rüzgâr,
Ağaçların dalları
Eğilip bükülüyor.
Üzerlerindeki yapraklar
Birer birer dökülüyor.

★

Acıyorum size ağaçlar!
Durmadan sallanan dallar!
Nedir bu rüzgârdan çektiğiniz!.
Yoksa size bir hıncı mı var?
Var mıydı ona bir ettiğiniz?..

Kenan AKANSU

Hikâye

Kralın Yanlışını Çıkaran Çocuk!

Anlatan: Nihal Yalaza TALUY

Kapalı bir yolcu arabası ağır ağır, sallana sallana Avusturya sınırına yaklaşıyordu. Yolculardan biri:

— Yoruldun mu Volfgang oğlum? diye sordu.

Arabanın karanlık köşesinden ince bir çocuk sesi:

— Hayır yorulmadım babacığım; cevabını verdi.

— Ya sen Naneri?

— Az bir şey... Siz nasılsınız babacığım?

— Hele şu hududu aşalım da o vakit iyice dinleniriz.

Araba birdenbire durdu. Kapıya yaklaşan asker:

— Kimsiniz? Nereye gidiyorsunuz? diye sordu.

— Yolcuyuz. Viyana'ya gidiyoruz.

— Aşağıya inin! Pasaportlarınıza bakılacak!

Leopold Mozart, dört yaşında oğlu Volfgang'ı ve sekiz yaşındaki kızı Naneri'yi ellerinden tutarak hudut karakoluna girdi.

Hudut muhafız komutanı yol kâğıtlarını dikkatle okudu. Sonunda, kâğıtlarda bazı eksikler bularak onları huduttan içeriye bırakamıyacağını söyledi.

Bay Mozart beyninden vurulmuşa dönmüştü. Demek bunca yol masrafı, yorgunluk, her şey boşuna gidecekti!.. Birden, karakolun loş bir köşesinden hafif, kıvrak bir keman sesi duyuldu. Bay Mozart şaşkınlıkla bakındı. Bu, onları yollarından alıkoymak isteyen hudut komutanının yüreğini yumuşatmak için yeni beştelediği Menüe'sini çalan küçük Volfgang Mozart idi.

İstediği oldu da... Küçük dahinin müziği, Mozart ailesine Avusturya hududunun kapısını açtırdı. Böylece, Kral Frederik'in, küçük Mozart'ı beklediği Şanbrön'e kadar bir engelle karşılaşmadan gittiler.

Nihayet büyük gün geldi çattı. Mozart ailesi saraya kabul edildi. Baba oğul kralın çalışma odasının bitişiğindeki salonda otururak, kralın çıkmasını bekliyorlardı.

İki salonu ayıran ağır kadife perdenin arkasından, keman dersi alan birinin, oldukça acemice çalması duyuluyordu. Birdenbire küçük Volfgang:

— Aa, büyük bir falso yaptı baba!.. diye bağırdı.

Babası onu yakalamağa vakit bulamadan kadife perdenin altından süzülerek, kralın çalışma odasına daldı. Saray hayatının kaide ve usullerini bilmediği için, klavsene serbestçe yaklaştı. Kulağına çarpan falsolu notayı doğru olarak çaldı. İncecik sesiyle:

— İşte böyle olması lâzım, demindenberi yanlış çalıp duruyorsunuz, dedi.

Keman dersine çalışan kral, ilk anda bu beklenilmedik misafir karşısında şaşırdı, kaşları çatıldı. Sonra minik müzisyene dikkatle bakınca, elinde olmadan gülümsedi. Klavsen çalan öğretmenine yerini küçüğe vermesi için işaret etti. Sonra:

— Gel buraya yavrum, dedi. Benimle beraber sen çal.

Volfgang, kralın öğretmeninin yardımıyla iskemleye oturdu. İlk defa gördüğü parçayı hiç güçlük çekmeden çalmağa başladı. Ders bitince kral küçük dahiyi kucağında salona götürdü.

Mozart'ın Kral Frederik'le tanışması böyle olmuştu.

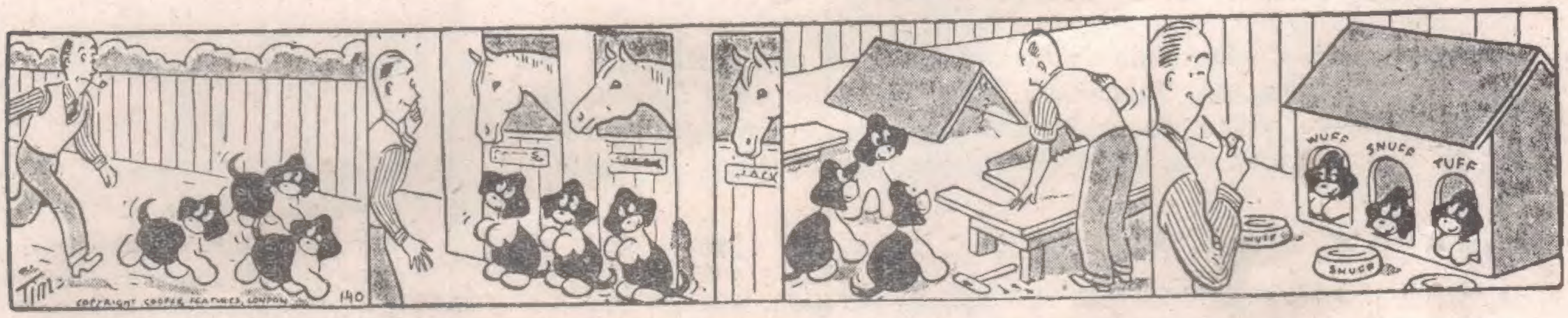

YAZISIZ HİKÂYE

DOĞAN KARDEŞ
Bulmaca Kuponu: 116

Öğretmenlerimiz, Ailemiz, Arkadaşlarımız

Bizden Neler İsterler ?

Öğretmenlerimiz

★ Yazımızın okunaklı olmasını;

★ Defterlerimizde mürekkep lekeleri, silintiler, koparılmış sayfalar bulunmamasını;

★ Defter ve kitap sayfalarında parmak işleri olmamasını;

★ Okuldaki sıraları kalemle, çakıyla bozmamamızı;

★ Sabahları ilk derse geç kalmamamızı;

★ Ders saatlerinde oynamamamızı;

★ Dersleri yüksek, açık sesle anlatmamızı;

★ Teneffüslerde, evde hazırlamadığımız dersleri ezberlemek değil, oynamamızı;

★ Arkadaşlarımızla her zaman iyi geçinmemizi,

★ Dürüst çalışarak kopya etmememizi;

★ Daima güler yüzlü olmamızı ve onları daima bizim iyiliğimizi isteyen büyük bir arkadaş saymamızı...

İSTERLER.

★

Ailemiz

★ Ders çalışıyorum diye, ev halkının kafasını şişirecek kadar bağırmamamızı;

★ Ödevlerimizi büyüklerimize yaptırmamamızı;

★ Okul hayatımızı onlara da anlatmamızı;

★ Yalan söylemememizi,

★ Annelerimiz, tatil günlerinde bizden ufak tefek yardım isteyince bunu güler yüzle karşılamamızı;

★ Ağabeylerimizin, ablalarımızın cetvellerine, kalemlerine sahip çıkmamamızı isterler.

AYRICA

★ Gündüz oynayıp, gece yarılarına kadar ödevlerimizi hazırlamamalıyız. Sonra uykumuzu alamadan kalkar, o günkü dersten hiç bir şey anlamayız.

★ Büyüklerimiz okuldaki başarılarımıza şüphesiz çok memnun olurlar. Ama biz de, övünmek için, durmadan bundan bahsedip işin tadını kaçırmamalıyız.

★ Büyüklerimizin istediği bir şey daha vardır: bu da, önemli ders veya yazılı imtihan günlerinde birdenbire başımızın yahut karnımızın ağrımağa başlamaması!..

★

Arkadaşlarımız

★ Sınıfa giren yeni bir öğrenci, ona yakınlık gösterilmesini,

★ Okulumuz, öğretmenler, sınıf arkadaşlarımız hakkında kısa bir bilgi vermemizi;

★ Birbirimize, gerektiği zaman, kitap, kalem, lâstik ödünç vermemizi;

★ Kopya etmememizi, tahtada ders anlatan arkadaşa, yardım olsun diye, fısıldamamamızı. (Çünkü çoğu zaman bu fısıldamalar o arkadaşı daha kötü bir duruma düşürür.)

★ Arkadaşlarımızın öğretmen tarafından azarlanmasına sebep olmamızı ve hiç bir zaman fitnecilik etmememizi;

İSTERLER

Ayakkabı numarasından bir kimsenin yaşını nasıl öğrenebiliriz ?

Bunu bir şaka sanmayın, inanmazsanız, derhal bir deneme yapalım :

Meselâ :

Ayakkabı numaranız	*39*
Bunu 2 ile çarpın	*78*
Buna 5 ilâve edin	*83*
Bunu 50 ile çarpın	*4150*
Bundan doğum yılınızı çıkartınız (1934)	*2216*
Buna 1698 ilâve edin	*3914*

Görüyorsunuz ki, bu sayının ilk yarısı yani 39 ayakkabınızın numarası, ikinci yarısı da yaşınızdır. Bu deneyi herkesle yapabilirsiniz.

Bu oyunu şöyle oynamalı: Yaşını öğrenmek istediğiniz kimseye : «Lûtfen elinize bir kalem kâğıt alınız» dedikten sonra yukarıdaki misalde olduğu gibi sırayla ayakkabı numaranızı yazınız, bunu iki ile çarpınız, buna 5 ilâve ediniz, sonra 50 ile çarpınız, bundan doğum yılınızı çıkarınız, buna 1698 ilâve ediniz dersiniz. Yukarıda görüldüğü gibi çıkan sayının yarısı onun ayakkabı numarası, yarısı da yaşıdır.

YARDIMCI SAYFAMIZ:

SÜNGER NEDİR?

BİTKİ Mİ, HAYVAN MI?

Güneş dağların ardından yükseliyor, sulara sabahın ilk ışıkları vuruyordu. Kıyıda her zamankinden ayrı bir canlılık göze çarpıyordu. Yüzleri güneşten tunçlaşmış iri yapılı insanlar yelkenli gemilere biniyorlar, kaptanın ileri komutunu bekliyorlardı.

Bu komut çok gecikmemiş, zincirler alınmıştı. Yelkenler esen rüzgârla gerilmişler, dolmuşlardı. Şimdi her gemi, ardında ince, beyaz bir köpük bırakarak Akdenize açılıyordu. İçindekiler ümit dolu gözlerile ileriye bakıyorlardı.

Bunlar sünger avcıları idiler. İçlerinde bu işi yıllarca yapmış uzmanlar bulunuyordu. Nerelerde bol sünger olduğunu biliyorlardı. Nihayet gemiler derinliği az bir yerde durdular. Tunç yüzlü insanlar bir anda soyundular. Anbardan aldıkları iplerin bir ucunu gemiye, bir ucunu bellerine sardılar. Bellerindeki ipe ağır bir taşla bir torbayı bağlamayı da unutmadılar ve kendilerini yukarıya çekmek üzere gemide kalan arkadaşlarına Allahaısmarladık der gibi bakarak ellerindeki bıçaklarla denize atıldılar.

Aradan bir buçuk, iki dakika geçmişti ki, gemideki aradaşları tarafından çekilerek yukarıya alındılar. Hepsinin torbalarında açık, koyu renklerde süngerler vardı. Sonra tekrar denize atıldılar ve her defasında bıçaklarla kestikleri süngerleri torba torba çıkardılar.

Aradan bir kaç saat geçmişti. Yorulmuşlardı. Artık dinlenmek, geriye dönmek zamanı gelmişti.

Hemen geri döndüler. Limana gelince avladıkları süngerleri götürüp sattılar.

Denizden çıkarılan bu süngerler artık ölü bir varlıktılar.

Ölü varlık dediğime, öyle sanıyorum ki gülüyor, «onlar sanki canlı mıydı?» demek istiyorsunuz. Evet onlar yarı bitki, yarı hayvan canlılardır. Bir kayaya, yahut bir deniz bitkisine yapışarak yaşarlar, ürerler. Midyeler gibi aynı yerde beslenmeğe mecbur olduklarından akıntı yerleri seçerler. Suların getirdiği besinlerle geçinirler. Fakat ne çare ki insanlar, menfaatleri uğruna deniz dibinde sessiz yaşayan bu varlıklara da rahat vermezler.

Avladıkları süngerleri temizlerler, tatlı suda bol bol yıkadıktan sonra silindir altında sıkıştırırlar, sonra satışa çıkarırlar.

On binlerce minik hayvancığın bir araya gelerek meydana getirdiği süngerlerin bazı cinsleri kumlu olduğundan sert olurlar. Bunları taş, tahta, demir eşya silmekte kullanırlar. Bazı cinsleri kireçli olduğundan daha yumuşak olurlar, el, yüz, vücut yıkamakta kullanılırlar.

En güzel süngerler Akdeniz süngerleri olduğundan bunlar iyi para ederler.

Tunus, Trablusgarp kıyılarile Amerika'nın Florida kıyılarında avlanan süngerler de Akdeniz süngerleri kadar iyidirler. Bizim Ege denizinde iyi süngerler bulunur. O kıyılarda yaşıyan vatandaşların bir çoğu süngercilikle geçinirler.

★

En ucuz ve en verimli

HAYAT SİGORTASI

Küçük yaşta yapılan

Hayat Sigortasıdır.

★

DOĞAN SİGORTA

YARDIMCI SAYFAMIZ:

Orta Avrupayı Karadenize bağlıyan nehir :

TUNA

İki arkadaş, Yalçın'la Yıldız masanın üzerine Avrupa haritasını yaymışlardı. Haritada yer bulma oyunu oynuyorlardı. Önce birisi, bir isim söylüyor ve gidip bir kenara oturuyordu. Öteki haritada söylenen yeri arayıp duruyordu. Bulursa isim söyleyip araştırma sırası kendisine geliyordu. Bilemezse arkadaşına haritadan bir yeri bağışlıyordu. Arkadaşı buna karşılık söylediği yeri gösteriyordu.

Bu sırada Yıldız'ın babası da geldi. Çocukların oyunlarına bir zaman seyirci kaldı. Sonra :

— Çocuklar size ben de coğrafyadan bir şeyler sorayım mı? dedi.

Gerek öğrenci iken ve gerekse Dışişlerinde memur iken dünyanın bir çok yerlerini gezen baba ne zaman bir harita parçasının önünde dursa muhakkak anlatacak güzel bir şey bulurdu... Bunun için çocuklar hemen bu teklife razı oldular, hattâ sevindiler...

Yıldız'ın babası ilk sorusunu sordu :

— Tuna nehri kimindir?..

Çocuklar önce Tuna nehrini buldular. Bu Avrupanın orta ve doğu taraflarında idi... Fakat sahibi kimdir, hangi millettir, kestiremediler... Haritaları «Tabiî harita» idi. Bunda ancak dağlar, ovalar vardı... «Siyasî harita» ları olsaydı her devleti ayrı, ayrı sınırlarile görürler ve nehrin hangi millete ait olduğunu bulabilirlerdi.

Çocuklarla beraber haritaya iğilen babaya «Londra» yı verdiler. O da «Tuna» yı sahiplerile beraber anlattı :

— Bakınız çocuklar. Tuna Güney Almanya'dan çıkıyor... İsviçre tarafından... Avrupanın bu kısmı dağlık ve taşlıktır. Dağlık yerlerde nehirler yavaş, yavaş değil de gürleyerek, hızlı akarlar. Sonra Tuna Avusturya'dan geçiyor. Yani Tunanın bir sahibi de Avusturya oluyor. Ben Viyana'dan Tuna üzerinde işleyen vapurlara çok bindim. Orta Avrupada bu nehir üzerinde vapurla çok gezdim, dolaştım.

Yıldız :

— Baba, vapurlar nasıldı?.. Çok büyük müydü?..

— Hayır kızım. İstanbulda Boğaziçinde, Adalarda işleyen vapurlar gibidir... Tuna nehrinin Viyana ile Macaristanın merkezi olan Budapeşte arasında akan kısmının geçtiği yerlere bakmakla insan doyamıyor... Bir defa bu iki şehir çok güzel şehirlerdir. Sonra bu iki şehirde de insanlar çok neşelidirler. Nehirlerin aktığı yere yatak derler. Halk, Tunanın yatağına çok iyi bakmıştır. Yavaş yavaş akar. Üzerinde vapurlar işlerler...

Çocuklar, vaktile, bundan dört yüz yıl kadar önce Türkler işte bu Tuna nehrinin kıyılarında at oynatmışlar ve oralara kadar Avrupayı almışlardı. Macaristan'da, Avusturya'da, Romanya'da bir çok Türk isimlerine rastlamıştım. Şimdi nehri siz takip ediniz bakayım, daha nerelerden geçiyor...

Yalçın — Yugoslavya'dan geçiyor... Sonra da Bulgaristan'la Romanya'nın arasından geçiyor. Romanya'ya gelince denize dökülüyor.

Yıldız — Karadenize dökülüyor... Baba bu nehir Karadenizle Orta Avrupayı, Avusturya'yı, Macaristan'ı birbirine bağlıyor değil mi?..

Babası — Evet kızım... Onun için bu büyük nehirle bir çok devletler ilgilenirler... Su yolu, kara yolundan çok ucuzdur. Trenle bir mal göndermek, vapurla mal göndermekten daha pahalı olur... Su yolu tabiatın yaptığı yoldur. Tren yolu için milyonlarca lira harcamak lâzımdır...

Romanya'dan kayıklara yüklenilen mallar Avusturya'ya kadar, Almanya'ya kadar ucuzca gider.

Romanya gibi kereste, buğday, petrol bakımından çok zengin olan bir memleket mallarını ucuzca ve kolayca içerlere kadar göndermektedir...

Avrupanın en güzel, temiz kerestesi Romanya'dan çıkar... Hele bu gün İkinci Cihan harbinden yanıp yıkılarak çıkmış olan Avrupaya bu kereste çok lâzımdır. Romanya'da zengin petrol madeni vardır. Bunu Romanyalılar işlemekte ve Avrupaya satmaktadırlar.

Yalçın — Tuna nehrinin uzunluğu ne kadardır?.. diye sordu.

Yıldız'ın babası :

— Tuna nehri (2800) kilometre uzunluğundadır. Rusya'da akan ve Hazer denizine dökülen Volga nehri (3500) kilometredir.

Size Tuna hakkında bir fikir vermek için şunu söyleyeyim. Haydarpaşa ile Ankara arasındaki demiryolu (570) kilometredir. Hesaplayınız, Tuna nehri bu demiryolundan ne kadar uzundur... Şimdi size bir ödev vereceğim. Akşama geldiğim zaman kim doğru yapmış ise ona bir mükâfat veririm.

ÖDEVLER

★ Tuna nehrinin uzunluğunu verdim. Siz de Türkiye'de akan Dicle, Fırat. Sakarya, Kızılırmak nehirlerinin uzunluklarını bulunuz.. Bin kilometreyi on santimetrede göstermek üzere hepsini ayrı, ayrı birer çizgi ile gösteriniz...

★ Avrupadan Ren, Volga, Po nehirlerini de buna ilâve ediniz.

★ Türkiye'deki nehirlerin üzerinden neden vapurlarla seyahat edilemediğini düşününüz ve yazınız...

★ ★ ★ ★ ★ ★

Ansiklopedi

KÖR İNANIŞLAR HÂLÂ VAR...

Güney Amerikada ve Afrikanın Niger nehri sahilinde yaşayan vahşî kabilelerin bazıları şimdi bile bazı ağaçlara Tanrı veya hekim diye tapmakta, onlara adaklar adamaktadırlar.

Mısırda, Kahire civarında, dalları geniş, büyük bir ağaç vardır. Sıtma ve başka hastalıklara yakalananlar ağacın yanına giderek şifa dilerler. İyileşenler ağacın dallarına giyime ait türlü türlü eşya asarlarmış.

★

OYUN MU, KAVGA MI?..

Tirol'de, bayram günlerinde bir çeşit millî oyun oynanır. Bu oyunları yalnız erkekler oynayabilirler. Çünkü bunlar, oyundan çok dövüşe benzer. Oynayanlar, birbirlerine şaplak, yumruk atar, bağırır, tükürürler. Oyun bitince, üstbaş param parça, çürük bere içinde kalır ama, memnun ve neşeli olarak dağılırlar.

★ ★ ★ ★ ★ ★

YARDIMCI SAYFAMIZ:

KÜÇÜK MONOLOĞ

En çok gücümüze giden şey !

Bazı büyükler var ki, sanki kendileri hiç çocuk olmamışlar gibi, bizi ikide bir :

— Sus, sen daha küçüksün. Sen bunu daha anlayacak yaşta değilsin, Büyükler konuşurken küçükler susarlar, diye azarlayıp paylarlar. Anladık, biz küçüğüz. Ne yapalım, küçük olmak ayıp mı? Fil bile dünyaya yavru olarak geliyor, sonra büyüye büyüye koskocaman bir şey oluyor. Ya o deve kuşuna ne buyurulur? O da küçücük bir yumurtadan çıkıyor. Biz insanlar da yavaş yavaş büyüyorsak, bu bizim kabahatimiz mi?

Bir makine icat olunsa da, çocukları doğar doğmaz, çekip uzatsa ne iyi olurdu. Acaba o vakit boyumuzla beraber aklımız da büyür mü idi? Ah böyle bir makine icat olunsa, o vakit doğduğumuzun ertesi günü, yo, işi ertesi güne neden bırakalım, doğar doğmaz makineye boyumuzu çektirip ve hemen arkasından Üniversiteye yazılırdık. Böylelikle tam on sekiz yıl kazanmış olurduk. İnanmazsanız siz de bir hesaplayın. İlkokula gidinceye kadar kaybettiğimiz yedi yıl, ilkokulun beş yılı, etti mi on iki, ortaokulun üç yılı etti mi on beş, lisenin de üç yılı etti on sekiz. On sekiz yıl, dile kolay. Halbuki o makine sayesinde dört beş yaşında Üniversiteden çıkıp hayata atılmak, beş yaşında, doktor, mühendis, avukat, mimar, baytar falan ve filân oluvermek. Ne iyi ne iyi olurdu. O vakit kimse bize: «Sen sus daha çocuksun» diyemezdi.

Bu fikre bayıldım. Yarından tezi yok, onu Amerikalılara satacağım. Her halde bir kaç milyon dolar verirler. Beş milyon dolar alsam, aşağı yukarı on beş milyon Türk lirası. On beş milyon Türk lirası aman Allahım ben bu paraları ne yaparım? Bu on beş milyonu Yapı ve Kredi Bankasına yatırsam da yüzde beş faiz alsam tam yedi yüz elli bin lira alırım. İnanmazsınız siz de bu hesabı yapın. Söylemesi dile kolay: Yedi yüz elli bin lira. Aman Allahım çıldıracağım. Günde iki bin lira sarfetsem sene sonunda yine otuz bin liram artacak. Günde iki bin lira nasıl yenir? Aman insanın çok parası olmak ne belâlı şeymiş? Müsaade edin de ben şu fikrimi Amerikalılara satmıyayım. Biz yine yavaş yavaş büyüyelim. Büyükler de bizim saçma sapan sorularımızı hoş görsünler, ikide bir küçüklüğümüzü yüzümüze vurmasınlar. Doğrusu bu pek gücümüze gidiyor.

ELİŞLERİ

CEPLİ ÖNLÜKLER

Size, hem elbisenizi kirletmekten koruyan, hem de elişi yaparken elişi torbası taşımaktan kurtaran bir kaç cepli önlük modeli veriyoruz.

Önceden, yapacağınız önlüğün patronunu aşağıdaki ölçülere göre kâğıttan keser, sonra kumaşı biçersiniz.

Birinci model çiçekli bir basmadan yapılmıştır. Cep dikildikten sonra, dikiş yerleri şerit veya kurdelâ ile kapatılır. Kenarlara dikilen kurdelâdan bir bağ da yapılır. Yandan bağlanması için bağın bir tarafı, resimde gösterildiği gibi, daha uzun olarak bırakılır.

İkinci model, düz renk keten veya kalın patistten yapılır. Bu önlük iki ceplidir. Cepler teyellendikten sonra koton perle veya kalın pamukaki ile, sap iğnesiyle işlenir. Bir de renkli bir parçadan, resimdeki gibi, çiçekler kesilerek fisto teyeliyle ceplerin uçlarına aplike edilir. Kenarlarına ve ortasına üç sıra teyel dikişi yapılır. Kemer, ikiye katlanarak, kendi kumaşından çıkarılır, bir düğmeyle iliklenir.

Üçüncü model. Bu çok zarif, süslü önlük düz veya çiçekli yahut da kareli, iki çeşit bezden yapılır. Cepde kullanılacak kareli parçalar ve ortadaki uzun parça önlüğün üzerine dikilir. Uzun parça, yukardan aşağıya kadar dikildiği için, iki cebi birbirinden ayırır. Önceden hazırladığımız kırmayı cep kısmıyla önlüğün arasına gayet muntazam olarak teyelleyerek hep birden elde yahut makinede dikersiniz. Bağ, önliiğün kumaşından, fiyong olarak bağlanmak üzere kesilir.

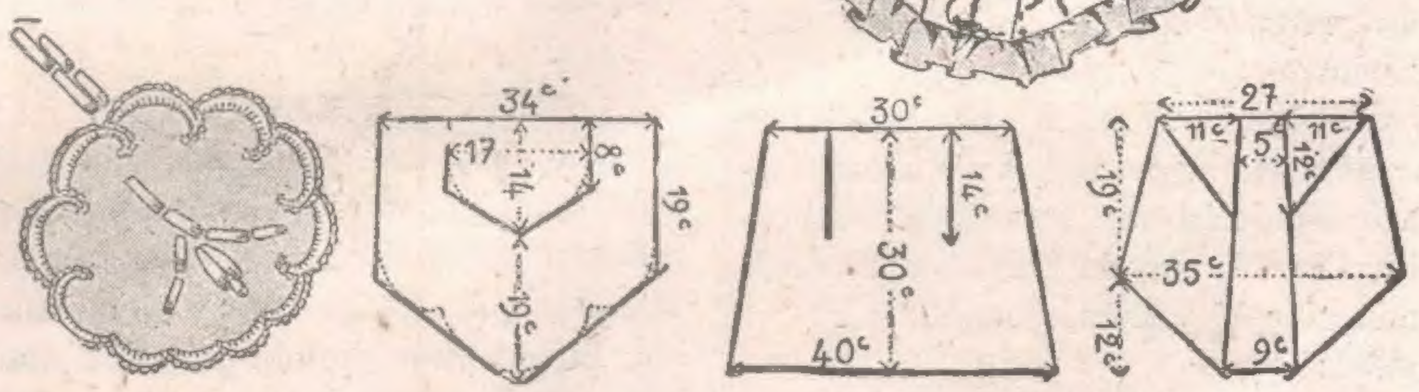

HİKÂYE:

KURT SÜRÜSÜ

Bir akşam yemekten sonra babam :

— Çoktandır ava gittiğim yok, dedi. Arapla şöyle bir tavşan kovalasak!. Öyle bir tavşan eti istiyor ki canım.

Babam derin derin içini çekti. Annem yorgun sesiyle :

— Bu kış ortasında mı? dedi. Artık zamanı geçti onun. Evinde oturup istirahatine bak.

— Benim için istirahat ormanda ve dağlarda dolaşmaktır. Avlanmayı ne kadar çok sevdiğimi bilmez misin? Sen kendi işine bak karıcığım, benim işime karışma! Yarın Arapla yola çıkacağım. Onun için şu tüfeğimi ver de silip temizliyeyim, yarına hazır olsun.

Anneme sanki bir şey malûm olmuştu. Onun için bir türlü onun ava gitmesine razı olmuyordu.

— Arkadaşların var mı? diye sordu. Yoksa bu kış kıyamette yapyalnız mı gideceksin? Bilirsin ki böyle havada arkadaşsız ava çıkılmaz. Kıştır bu !

Babam hiddetlenerek :

— Bu sözlerle beni caydırmak mı istiyorsun? dedi .

— Hayır, onu demek istemedim. Hayır...

Annem fazla bir şey söyliyemedi. Babamın kararından dönmiyeceğini anlayınca, avcılık aletlerinin bulunduğu küçük odaya geçti, av tüfeğini getirdi. Babam onu yağ ile temizlemeğe başladı.

Ertesi sabah biz daha uykuda iken babam Arap köpekle birlikte evden çıkmış. Annem onları sokak kapısına kadar geçirmiş, babam Arapla dağa doğru yollanmışlar. Keskin bir rüzgâr karları savuruyor, soğuk babamın kulaklarını donduruyormuş. Köpek koşup zıplıyor, anlaşılan o da üşüyormuş. Böylece bir kaç saat yol almışlar.

Öğleden sonra karlı ormandan ürkek bir tavşan fırlamış. Babam ona bir kaç el tüfek atmış ama, vuramamış olduğu için tavşancık, yeni bir avcı gelip te tüfeğini doğrultup kendisini vuruncıya kadar postunu kurtarmış. Başka hiç bir av görmemişler. Babamla Arap bütün gün ormanda boşu boşuna dolaşıp durmuşlar.

Nihayet akşam olmuş. Karanlıkla birlikte dağların karlı tepelerinden kış kırağısı inmeğe başlamış. Babam dönmeğe karar vermiş. Köpeğine bağırıp ıslık çalmağa başlamış. Ama Arap meydanda yokmuş. Daha kuvvetle haykırmış. Sesine cevap veren olmamış.

Babam şaşırmış. Kendi kendine :

— Bu köpek te nerde kaldı? demiş. Yine «Arap! Araaap!» diye seslenmiş. Sesi boşa gidiyor, hava da gittikçe kararıyormuş. Babam ne yapacağını, nereye gideceğini bilmeden şaşkın bir halde yapayalnız kalmış. Bir yol bulup yürümüş, fakat şaşırmış. Başka tarafa yürümüş, o yol da onu sarp ve ıssız bir vadiye doğru sürüklemiş. Yine şaşırdığını görünce geri dönmüş. Her taraf zindan gibiymiş. Karanlıkla soğuk babamın yürümesine imkân vermiyorlarmış. Daha kötüsü babam orada burada dolaşırken derin kar yığınları içine gömülmüş.

Artık köpeği düşünmüyormuş. Yalnız eve dönmeği tasarlayıp duruyormuş. Artık hayatı tehlikedeymiş. Tam bu sırada kurt sürülerinin vahşi ulumalarını duymuş. Çok korkmuş :

— Şimdi nereye kaçmalı? Bari bir arkadaşım olsaydı, demiş.

Ancak o zaman annemin sözlerini hatırlamış. Ama kurt sürüsü yaklaştıkça yaklaşıyormuş. Birden babamın aklına bir şey gelmiş. Bin bir güçlükle yanındaki yüksek bir ağaca tırmanmış. Hemen ardından da canavarlar ağacın altına gelmişler. İhtiyar meşe ağacının altında, karlar üzerinde bağırıp çağırmağa, ulumağa başlamışlar.

Babam kendi kendine :

— Bundan sonra yalnız ava çıkmak mı? Tövbe diyormuş.

Babam bütün geceyi eli ayağı donmuş bir halde böyle geçirmiş.

Biz de «Acaba babamıza bir şey mi oldu?» diye evde hep ağlaşıyorduk. Annem bütün gece bir dirhem uyku uyumadı.

Ertesi günü babamın sağ salim döndüğünü görünce evde bayram yaptık.

Babam biraz dinlendikten sonra, bize başından geçenleri anlattı. Arap, bir daha görünmedi.

ÂDEM ŞAKAR

ÖĞRENCİ KARDEŞLERE BİRKAÇ FAYDALI BİLGİ

KALEM UÇLARI

Dolma kalem kullanıyorsanız, yazınızı bitirdikten sonra kalem ucunu silmeği unutmaym. Adî kalemle yazdığınız zaman uçları sık sık, asit borikli suya batırın. Kalem uçlarınız daima temiz ve parlak kalır.

KARA TAHTA YERİNE

Evde ödevlerinize çalışırken, fazla kâğıt sarfetmemek için düz renk, büyücek, dört köşe bir muşamba parçasını raptiyeyle duvara tutturun. Bunu kara tahta yerine kullanabilirsiniz. Muşambanızın rengi açıksa, kullanacağınız tebeşir koyu renk; koyuysa, beyaz olmalı. Dökülen tebeşir tozlarının yeri kirletmemesi için muşambanın altına bir bez veya gazete sermeği unutmayın.

★

TAHTA KALEMLİK YERİNE...

Çantada epeyi yer tutan ve bahalı olan tahta kalemliğin yerine, evde yapabileceğiniz bezden kalemliği kullanabilirsiniz. Bunu kalınca, koyu renk bezden yapar, iki düğme yahut çıtçıtla iliklersiniz.

KİM BULACAK?

DİKKAT!

Bu bulmacayı çözen kardeşler arasında kura çekilerek, birinciye bir dolma kalem, ikinciye bir resim albümü, üçüncüye altı aylık abone, dördüncüden ellinciye kadar güzel bir kitap hediye edilecektir. Cevaplar Ocak ayının 20-sine kadar (Doğan Kardeş P. K. 2217 Beyoğlu) adresine gönderilmiş olmalıdır.

HEDİYE KAZANANLAR

110-uncu sayıdaki bulmacayı çözenler arasında kur'a çekilerek aşağıda adları yazılı kardeşler şu hediyeleri kazandılar :

1 — Oktay Başarır (Mersin) Bir dolma kalem,

2 — Bedriye Talaygün (İzmir) Bir resim albümü,

3 — Yılmaz Eskin (İstanbul) Bir yıllık Doğan Kardeş abonesi.

HİKÂYE KİTABI KAZANANLAR

Ferdan Ateş (Büyükada), Engin Fürel (Adana), Yıldız Barbarosoğlu (Erzurum), Hatice Omay (Ankara), Yaşar Noyan (Kadıköy), Suna Serdan (Ankara), Erdem Ersavaş (Adana), Feridun Uslu (Mersin). Nuran Çekiç (İstanbul). Kaya Tansuk (Sıvas), Türkân Armaner (Bursa), Yorgi Ereyan (Betoğlu), Esin Esengil (Adana), Bülent Tataroğlu (İstanbul), Zehra Sayın (Afyon), Osman Arslan (Ankara). Naci Güldür (Antakya). Timuçin Eryurt (Sivas), Oğuz Evin (Bursa) Jale Erenler (Çamlıca), Selma Ülker (Bursa). Müştak Çam (Kayseri), Özden Bener (İskenderun), Belkıs Tezeren (İstanbul), Vehbi Işıksal (Ankara), Ahmet Ersoylu (Bursa), Necati Tüzün (Konya), Muallâ Tütenk (Amasya), Ali Selçuk (Bursa). Selâmi Türkeri (Adana), Hasan Sualp (Mersin). Hatice Gökçek (Balıkesir), Ünal Arhan (Ankara), Hayri Güreşen (Bursa), Oya Budar (Üsküdar), Neriman Harputluoğlu (Bursa). Handan Ersan (Konya), Meliha Uluata (Bursa), Sevgen Sencer (Ankara), Erdem Aray (İzmir), Mediha Ayancıklı (Gagiantep), Hacer Güneş (İzmit), Mustafa Topaloğlu (Heybeli), Sevim Bartınlı (Bursa), Haşim Gerçek (İzmir), Ahmet Işıksaçar (Fatih), Leman Özdizdar (Üsküdar), Nimet Ecer (Niğde).

★ ★

Bu resimdeki meyva ve çiçekler birbirleriyle yapraklarını değişler. Onları kendi yapraklarına kavuşturun!..

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

İKRAMİYELİ AİLE CÜZDANI

Her ailenin tasarruf ve talih cüzdanıdır

YAPI ve KREDİ BANKASI

Doğan Kardeş

HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

Sayı : 116 — Cilt : 4

16 Aralık 1948

Fiatı 15 Kuruş

Her hafta perşembe günleri çıkar ★ Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden : Vedat Nedim Tör ★ Sekreter : Şükrü Enis Regü ★ İdare Merkezi : Beyoğlu, İstiklâl Cad., 320 — 24 Yeni Han. İkinci kat ★ Mektup adresi : Posta Kutusu : 2217 Beyoğlu ★ Telefon 42933 ★ Abone şartları : Yıllık (52 sayı) 750 kuruş, altı aylık (26 sayı) 400 kuruş, üç aylık (13 sayı) 200 kuruş ★ Abone her sayıdan başlıyabilir ★ Adres değiştirmek istiyen abonelerin 30 kuruşluk pul göndermeleri lâzımdır ★ Gelen yazılar basılsın basılmasın sahibine geri verilmez ★ Basıldığı yer : Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Basımevi İstanbul.

AV PEŞİNDE

Doğan Kardeş'in Romanı : 8

Çeviren : Nihal Yalaza TALUY

XI

ESRARLI BİR KAMP ATEŞİ

Vil'in dediği doğruydu: Orman herkes içindi. Burada, beyaz avcılar gibi, Kırmızıderililer de avlanırlardı. Bununla beraber, Cek de Corc'un fikrindeydi. O da, duydukları sesin bir Kırmızıderilinin karabinasından çıktığını sanıyordu.

Viyandot şefi ve oğluyla karşılaşalıberi Corc zaten kuşkuluydu. Boyalı yüzlü cenkçilerin kabileleri yakınlarda olmalıydı.

Cek, ciddî bir tavırla :

— Ormanın herkesin olduğu doğru ama, Vil, biz yine de yakınımızda avlananların kim olduğunu öğrensek, fena olmaz. Kırmızıderiliyseler, yanlarına pek sokulmamağa çalışmalıyız.

Silâh sesinin geldiği tarafa doğru yürüdüler. Gittikçe dikleşen yol bir tepecikte bitiyordu. Oradan ağaçlıklı bir iniş yeni bir bayıra ulaştırıyordu.

Üç küçük avcı büyük bir dikkatle vadiyi gözden geçirdiler. Ağaçlar arasından yükselen bir duman sütununu üçü aynı anda farkettiler.

Cek :

— Bu, bir kamp ateşi, dedi. Yalnız bu kampı kim kurmuş acaba: beyazlar mı, Kırmızıderililer mi?..

— Gidip göreceğiz.

Ağabeysinin sözünü kesen Corc :

— Bana kalırsa, aşağıya hep birlikte inmemiz doğru olmayacak, dedi. Sen ne dersin Cek ağabey?

— Haklısın. Keşfe tek tek çıkarsak, kendimizi göstermeden bu işi beceririz. Hem de böylelikle kaç kişi olduğumuz da anlaşılmaz.

— Yalnız bir tuzağa düşmemek için, çok ihtiyatlı olmamız gerek. Ben sağa giderim, Cek de sola... Sen de Corc doğruca aşağıya in. Birimiz önemli bir şey öğrenince, buraya dönüp beklesin.

Cek daha iyi bir şekil buldu :

— Kampı ilk bulan ve içinde kim olduğunu öğrenen, arkadaşlara şöyle bir ıslık çalsın...

Cek'in ıslık çalışını öbür iki avcı da becerebildiler.

Üç küçük avcı sessizce ayrıldılar.

Kamp ateşine doğru ilerleyen Corc Bürton'un yolu en kısasıydı. Nedense, kampta yüzde yüz Kırmızıderililerle karşılaşacağına inanan çocuk yavaş, ihtiyatlı yürüyordu .Yolda :

— Tahminim doğruysa, yani kamp kuran bir takım serseri Kırmızıderililerse, bunlar buraya iyi niyetle gelmemişlerdir. Onlarla karşılaşmaktansa, eve dönmek daha hayırlı olur; diye düşündü. Ağabeyim Vil'le Cek de bana hak vereceklerdir. Yarım saatlik bir yürüyüşten sonra Corc kampa iyice yaklaştı. Bir kaç sesin konuşması mırıltı halinde duyuluyordu. Yeşilliğin seyrekleşmiş bir tarafından kamp, olduğu gibi görünmekteydi.

Düz bir çimenliğin ortasında büyük bir ateş yakılmıştı. Etrafında, ağaç kütükleri üzerinde üç Kırmızıderili cenkçi oturmuş, aralarında konuşuyorlardı. Dördüncüsü, ayakta, karabinasını muayene ediyordu. Hepsinin yüzleri, Kırmızıderililerin harbedecekleri zaman yaptıkları gibi, boyanmıştı. Corcun anladığına göre, bu, kabilenin öncüleri olmalıydı. Çocuk, o sabah Cek'in başına gelenleri hatırlıyarak :

— Bunlar, yüzde yüz, Viyandotlardır, diye düşündü. Hemen ağabeyimle Cek'e haber vereyim de eve dönelim. Kampa son bir bakış attıktan sonra dönmek üzereyken, dev azmanı gibi, iri yarı bir Kırmızıderiliyle burun buruna geldi.

XII

VİYANDOTLARIN ESİRLERİ...

Corc bir an için söz söyliyemez hale geldi. Bu Kırmızıderili nasıl olmuş da böyle, yerden bitmiş gibi karşısına dikilivermişti?..

Zavallı çocuk koca adamla başa çıkamıyacağını anladığı için, onu iyilikle idare etmek istedi. Hafif, ürkek bir sesle :

— Nasılsın kardeş? dedi.

Ama elini uzatmağa cesaret edemedi.

Sonra, Kırmızıderilinin onu yolundan alıkoymıyacağını umarak, bir iki adım geriledi. Fakat cenkçi de hemen ona doğru yürüdü. Koca elini Corc'a uzatarak :

— Sen nasılsın? diye karşılık verdi.

Corc'un elini kuvvetlice, ama incitmeden sıktı. Yavaş yavaş sakinleşen Corc, Kırmızıderiliyi gözden geçirmeğe başladı. Adamın boyu iki metreye yakındı. Yüzü gayet çirkin bir şekilde çizilmiş, burnu da dilim dilim parçalanarak, tersine çevrilmişti. Üzerinde bir balta ile kemerinde bir bıçak ve çok iyi bir karabina vardı.

Kırmızıderili, çocuğun iyice kendine gelmesine vakit bırakmadan, yaklaştı, karabinasını elinden aldı. Kesin bir sesle :

— Cesur çocuk gidecek! dedi.

Corc, bozuk bir ingilizceyle söylenen sözleri belki anlıyamıyacaktı. Ama Kırmızıderilinin kampa doğru uzattığı parmağı, esirin o tarafa yürüyeceğini gösteriyordu.

— Devam edecek —

KARA KEDİ ÇETESİ

Düşünen ve Resimleyen:
SELMA EMİROĞLU

Doğan Kardeş

Hizmetçi kız — Şu bizim ahçıbaşının çorbalarına da diyecek yoktur hani, mis gibi kokuyor..

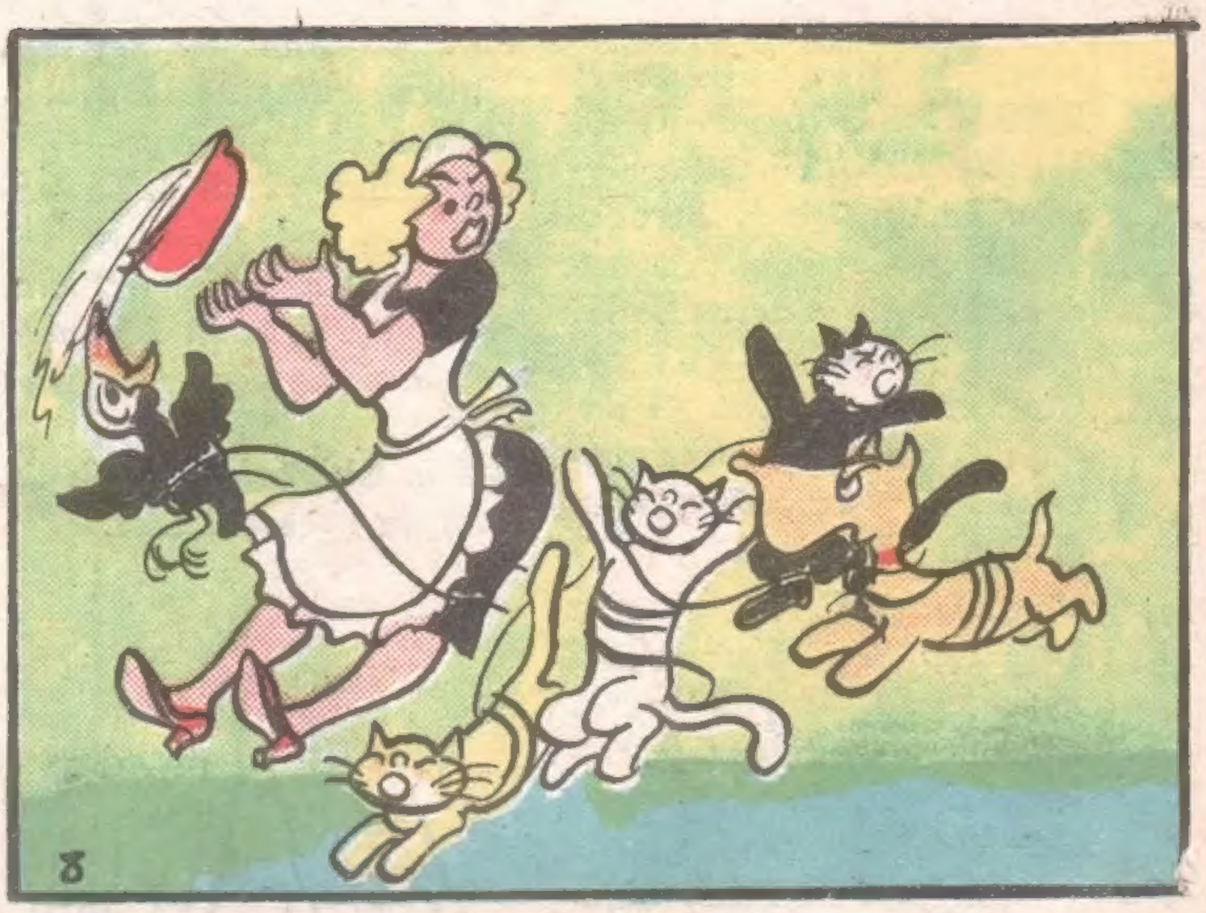

Hizmetçi kız — Amanın yetişin.. Burada bir şeyler oluyor...

Sarman — Çocuklar, vallahi ben eğlenmeye başladım..
Fındık — Sus bakayım! Şu iplerden bir çıkayım ben size gösteririm!

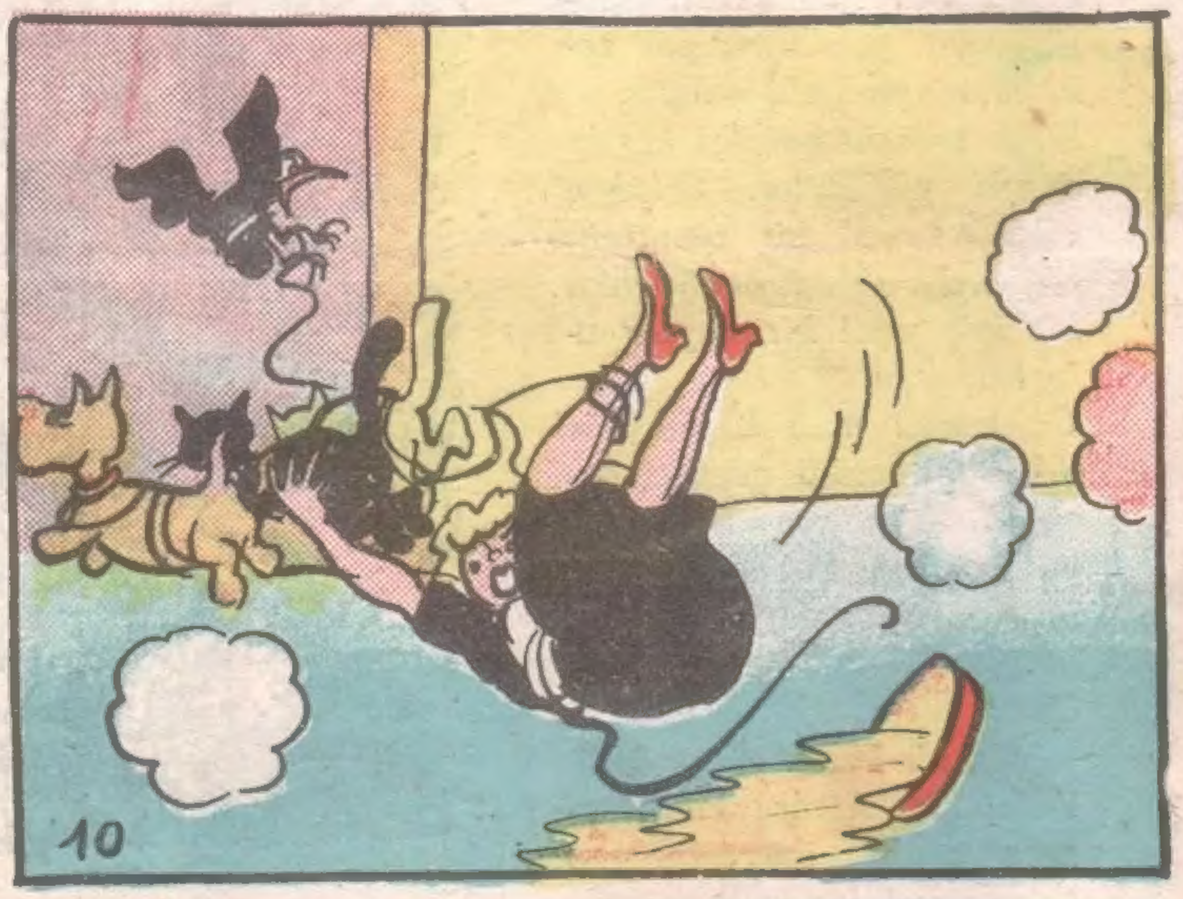

Hizmetçi kız — Ay, beni sürüklüyorlar...
Hain Karga — Bırakın beni gideyim ayol...

Ahçıbaşı — Haydaa.. Bu da nesi ayol?..

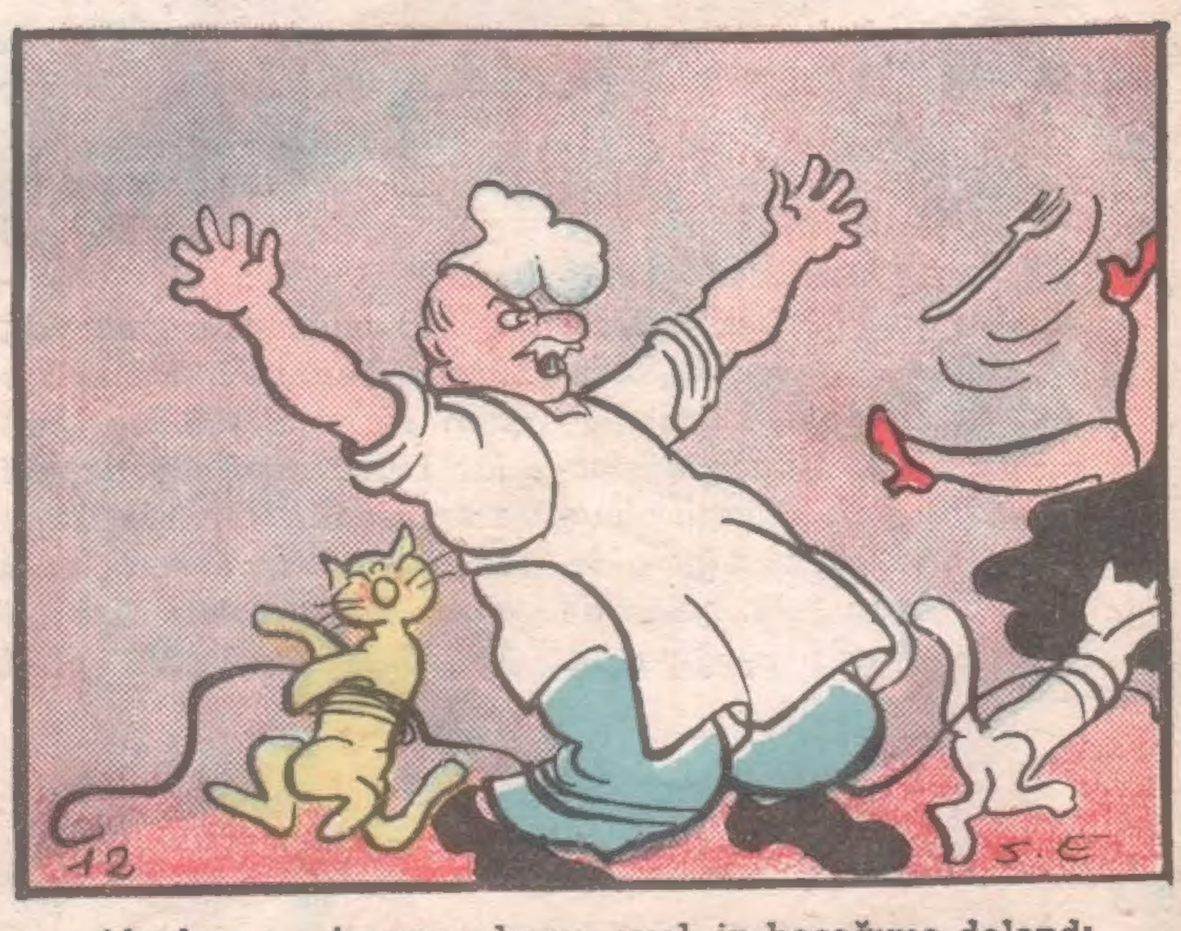

Ahçıbaşı — Amanın durun ayol, ip bacağıma dolandı..,